

WE ŚRODĘ DNIA 30. GRUDNIA 1807.

Z Wiednia d. 23. Grudnia.

Mowa, którą Najjaśniejszy Cesarz Jmć zakończył posiedzenia seymu Węgierskiego jest następującej osnowy:

Ze stany państwa ofiarowały dobrowolnie część swojego majątku dla ulżenia ciężarom kraju, czyni to nam ukontentowanie, s' im zaszczyt, ponieważ okazały, że przekonane są, iż ani powaga Monarchii i ludow, ani publiczne dobro utrzymać byż nie może; a nawet dobro pojedynczych osób jest niepewne i znikome, jeżeli rząd nie znajdzie zawsze potrzebego wsparcia.

Równie miło nam jest, że wiejące stany nie zaniedbały uchwalić dopełnienia wojska i nadto postanowiły wesprzyć to dopełnienie potrzebnemi pieniędżmi, cośmy z Oycowskiej naszej staranności, poki inny sposób nie będzie obmyślony, postanowili przez werbunek urkutecznić.

Nie bez ukontentowania zatwierdziliśmy postanowione przez stany zamierzające do dobra kraju ustawy.

Było wprowadzić naszym życzeniem obmyślenie na tym seymie między innymi do zapobieżenia potrzebom krajowym, a mianowicie

bezpieczeństwu, ale nadto poczynić inne zamierzające do dobra kraju rozporządzenia i zarządzić szusznem uciążliwościom.

Jakoż przykro było naszemu Oycowskiemu sercu, gdy zniewolonemi zostaliśmy, dla ulżenia kosztów wiernym naszym poddanym z powodu długiego seymowania, a nadewszystko dla przywrócenia dawniejszego biegu sprawiedliwości, zakończyć prędkiej seym, niżeli to uskutecznione byż mogło, cośmy sobie byli zamierzali.

Dla okazania jednak Oycowskiego naszego przywiązania, nie omieszkamy na przyszłym seymie wziąć znowu to wszystko pod rozwagę, co teraz zniewolonemi zostaliśmy przerwać. Pokładamy więc w gorliwość i uśliszanie stanów o dobro kraju zupełne zaufanie, że dołożą wszelkiego starania, aby to wszystko, co na terazniejszym seymie nie było ukontentowane, na przyszłym postanowione zostało.

Konieczne posiedzenia terażniejszego seymu, oddajemy Ci, Kochany Bracie, artykuły Królewską naszą sankcją opatrzone.

Niechaj stany zapowrotem do tych, którzy ich na posłów wybrali, zapewnią ich o

szczerę naszej staranności o szczęście kraiu, i napomną ich w naszym imieniu, aby na przyszły seym posłów swoich takimi instrukcyami opatrzyli, któreby najzdolniejszymi były do załatwienia wewnętrznych interesów ile byż może naprędzey dla dobra ogólnego.

Z resztą zapewniamy Cię, Kochany Bracie, szczerę naszej braterskiej przychylności, a wierne stany o naszej Cesarsko Królewskiej opiece i łasce. „

Arcy Xżę Jmć Palatyn odpowiedział na tę mowę iak następuje:

„Wierne stany królestwa Węgierskiego i przyległych do niego krajów poczytują się szczególniey za szczęśliwe, iż czyniąc ochotczo z części swojego majątku ofiarę dla dobra publicznego, przyymując na siebie dopełnienie regimentów Węgierskich, i obmyśliwszy sposoby do ułatwienia werbunku, przychyliły się przez te wierne usiłowania do uczucia W. C. K. Mci, których uławicznym jest celem szczęście i dobro Jego ludów, i zasłużyły na Jego ukontentowanie.

Gdy W. C. K. Mość oświadczyłeś z oycowskiej swey staranności, iż nietylko chcesz uzupełnić siły krajowe, ale nadto dobro oyczysny utwierdzić, powiększyć i uzupełnić, przeto inniemalby stany, iż nayspokorniejsza wdzięczność wymagała, aby przyłożyły się przez wzajemną gorliwość do utwierdzenia tronu i dopełnienia dobroczynnych zamiarów W. C. K. Mci.

Zaufanie synowskie, szczerą wierność, a nadewszystko, ważność, obszerność i nowość podanych pod obrady przedmiotów tak dalece zapaliły umysły, iż nie przyszło im się nawet zastanowić nad upływającym czasem.

Z tem wszystkim nie stajno było stanom,

że nayswyższą ich było powinnością unikać tego wszystkiego, coby sprawić mogło przewłokę i opieszłość w zbawiennych obradach. Jakoż szczerem ich życzeniem było przyspieszyć roztrząsanie podanych pod ich rozważę projektów i uczynić zadosyć żądaniu W. C. K. Mci; lecz wielość i ważność przedmiotów nie pozwoliły im dopełnić tego życzenia.

Gdy jednak wiele materyy wypracowanych i przygotowanych zostało, spodziewają się zatem, że na pierwszym seymie, o którym Wasza C. K. Mość z nieodmienney swey o dobro kraiu staranności wspomnieć raczyłeś, nastąpi pożądane ich przyspieszenie, i życzenia W. C. K. Mci dopełnione zostaną.

Składając przezemnie stany nayspokorniejsze podziękowanie u podnożka tronu W. C. K. Mci za Jego łaskawą Królewską sankcyą, spodziewają się iako wierni poddani, że W. C. K. Mość nie przestaniez na tych artykułach, ale z oycowskiej swey dobroci raczysz kraj do nayswyższego stopnia szczęśliwości doprowadzić, i proszą razem zemną o dalsze względy i łaskę W. C. K. Mci. „

Znany z wielu pism C. K. Nadworny agent, Franciszek Jozef Jeckel, członek towarzystwa Gettingskiego i przyjaciół nauk Warszawskiego, wydał teraz czwarty tom swojego dzieła o Polsce, który traktuje szczególniey o przemyśle fabrykach i rękodzielnictwach tego kraiu, tudzież zawiera niektóre ważne projekta do ich wydoskonalenia. Przypisał zaś to dzieło J. Cesarzowiczowskiej Mci Jenerałsimowi, Arcy Xciu Karolowi, i z tego powodu otrzymał od niego następujący bilet:

„Przyymię z ukontentowaniem przypisanie, które mi W. Pan pod d. 12 bieżącego miesiąca ofiarujesz, i jeżeli tym sposobem przyłożę się cokolwiek mogę do zlednienia chwalebny W. Pana myślom i projektom większy

wziętości i przyczynić się do pomysłowości Galicji, tedy zobaczę najmilsze i najdroższe moje życzenia dopełnione, i będę WPanem za Jego pamięć i położone we mnie zaufanie podwójnie obowiązany. W Wiedniu d. 24 Października 1807.

Arcy Xąż Karol.,

Pragskie towarzystwo ludzkości mianowało honorowym swoim członkiem Redaktora Rocznikow literatury Austriackiej, Doktora medycyny Franciszka Sartori.

J. C. K. Mość raczył dystryktowego sądziego miałeczka S. Leonarda, Jguacego Gold, który w czasie ostatniej wojny poświęcił się w najsławniejszym sposobie dla swoich współziomków i dał największe dowody czystego patryotyzmu, w niegrody tych jego zasług, zaszczyścić najlaskawiej złotym medalem średniej wielkości.

Dziesięć gazeta dworska donosi pod artykułem z Turczach co następuje:

D. 2 Grudn. opuścił Naczelny Jenerał Rossyjski, Xąż Prozorowski, z Jenerał. Cicerow Harting, [Kusznikow i dowodzący przybyłego do Wołoszczyzny z Mohilowa nowego korpusu, Apraxinym, Buk rest, gdzie pozostali tylko Jenerałowie Milkradowich, Uhlanius i Basznikow, i udał się przez Galacz do Jallow.

Zajęci w zawartym w Słobosie rozey mie Serwisyscy powstańcy, rozpoczęli znowu nieprzyjacielskie kroki przeciw Turkom i popie rają je żywo.

Na końcu Listopada wydała wysoka Porta ferman do wszystkich baszow, seraskierow i dereghbejow Europejskich i Azjatyckich prowincyy, wzywając ich, aby śpieszno z swoim ludem, ponieważ niedopełnione są warunki zawieszenia broni, przybywali zmocnić zmniejszone teraz znaczenie i między

Szumla i Adryanopolem stojące wojsko W. Wezyra.

Dardanelle, iako też całe nadbrzeże aż do Alexandryi, zamknięte znowu są scisto od Anglikow, tak iż handel zupełnie ustał i zaczęta brakować żywności w stolicy. Wszystkie wyspy na Archipelagu, w Jońskich wodach, a mianowicie Korffu są także zamknięte. Kapitan Stuart, Angielskiej fregaty Seahorse, rozkazał oznajmić, iż nawet rybackim łodziom zakazana jest komunikacya i wszelki handel pomiędzy wyspami, ponieważ Porta nie chciała wniósł w żadne układy z postem Angielskim.

Do Maltzy przybyła świeżo znaczna flota merska z Anglii, na której znajdowało się kilka regimentow lądowego wojska, co domyślać się może, iż w krótcie przedsięwzięta będzie druga i daleko liczniejsza, niżeli pierwsza, do Egiptu wyprawa.

Z Wenecji d. 2. Grudnia.

Dzień 29 Listopada, w którym przybył tu Najjaśniejszy Napoleon, nie był pogodny; padł drobny deszcz i wiał zimny wiatr. Wszelako przejazd z Fusino przez Laguny uskutecznił szczęśliwie został i bez żadnego przypadku. W poniedziałek oglądał Monarcha arsenał i był w Lido. W wieczor była u dworu wielka schadzka. D. 1 Grudnia jezdził Cesarz do Malamacco i Chiozza, a w wieczor znajdował się w towarzystwie Królestwa Jchmość Bawarskich, Królewicza i wszystkich wysobich tu gości na teatrze della Fenice. Dla Cesarza wystawiony był wsparty tron, z którego słuchał zrobiony na jego przyjazd kantaty, po której ukończeniu, ukłonił się licznie zebraney publiczności bardzo grzecznie i oddał się. Potem nastąpił bal, na tymże teatrze, na którym palito się 700 woskowych świec, a więcej jeszcze takichże pocho-

dni. Łoże płacono po go' do 50 czer. zł. Gdy Cesarz wszedł na teatr słyszeć się dały długo trwające okrzyki: Niech żyje! a damy ubrane w klejnoty i perły podnosiły białe szuflki w górę. Dziś jako w rocznicę koronacji odbywać się będą na kanale wyścigi na gondolach, a w wieczor miało będzie oświetlone. Cały dzień jest święcony,

Mowią, że Cesarz wyjedzie wkrótce do Udine, Palmannowa, &c. czyli zaś powróci jeszcze do Wenecyi nie wiadomo. Wszyscy, którzy go dawniej widzieli, zapewniają, że lepiej teraz wygląda niżeli przedtem i od dwóch lat znacznie przytył. Wzrok jego jest wesoły, ubior nader prosty. Składa się z narodowego munduru bez wyszyciów, botów z oflogami i małego kapelusza bez galonów i pior. Mameluk Rustan znajduje się zawsze w jego orszaku,

Dnia 5. Grudnia.

D. 2 po południu uiał się Cesarz w towarzystwie wysokich tu gości do arsenatu, gdzie fregatę i korwetę spuszczone z warsztatu. J. C. K. Mość nadał pierwszy nazwisko Karolina, na znak uszanowania Królowej Bawarskiej, a drugiej Charlotte. Po południu odprawiły się wyścigi gondolowe, które nie mogły wspinały wypaść. Wytawmy sobie wielki kanał okryty pięknie przyozdobionemi gondolami, a ich sternicy w aksamitne i atlasowe suknie przybrani. Gondolę pływały z nadzwyczajną szybkością i zęcznością do wyznaczony mety. Wszystkie domy, a nawet dachy wzdłuż kanału zapelnione były widzami. Narodowa ta rozrywka Wenecyanów zabawiła bardzo Cesarza i wysokich podróżnych. Wieczorne oświetlenie miasta nie może się z widzianemi tu dotąd porównać, a najpiękniey oświetlony był katedralny kościół S. Marka i most Rialto. Na każdym z tych miejsc pali-

ło się około 2000 świec woskowych. Cesarz pokazał się po dwa razy ludowi z balkonu, który zapelniał powietrze radosnem okrzykami.

D. 3 oblachał Cesarz na todzi o 24 wiosekch wszystkie 72 wysp miasta Wenecyi. W wieczór był bal na Teatrze della Fenice. Za ledwo pokazał się Cesarz w loży, gdy cała sala zabrzmiiała oklaskami w ręce i innymi radości znakami. Co zas naybardziejz Wenecyanów mięło, jest, że JKRMość zeszedł na parter, usiadł i rozkazał tańczyć. Wicekról Jmć o stworzył bal z Królową Karolina Bawarską. Cesarz bawił dwie godziny, a bal, podczas którego rozda wano wszystkie chłodzące napoje trwał do egiey po północy. Onegdaj w wieczór przybył tu Król Neapolitański. Domyslały się, iż dla niego dane będą powtorne wyścigi.

Wczoray odprawił Cesarz rewiią nad tu-teyszą załogą, i zobaczył potem jeszcze raz arsenat. Wszyscy robiący tam rzemieślnicy otrzymali tygodniową płacę w podarunku. Wkrótce spuszczoney zostaną z warsztatu 5 nowych linbowych okrętów. W wieczor znajdował się Cesarz na akademii muzyki. Potem nastąpiła wielka wieczerza. Cesarz i wysocy goście zdają się być z pobytu w Wenecyi kontenci. Mniemają, iż Cesarz wyjedzie jutro do Udine, o pioutrze Królestwo Jehmość Bawarscy do M. dyolanu.

*Z Londynu d. 30. Listopada.
(Przez Paryż.)*

Gazeta Morning Chronicle wyraża:

"D. 21 t. m. posełski Francuzki statek Flora odplynął z Deal z listami do Francyi. Ministrowie nim odpisali na przywiezione przez niego listy, upłynęło 8 dni, i miowali częste naradzenia. Nie wątpią wcale, iż te listy ściągają się do układów pokoy. Większość ludu pragnie pokoju."

Przybył tu pocztowy statek *Walsingham* się w drodze z Kopenhagi do Anglii. Z Liżbony. Opuszczył tamiejsze wody d. 12 i strzelono do niego z twierdzy *St. Julien*, gdzie chciał się do lądu zbliżyć. Po przybyciu Rosyjskiej eskadry do Liżbony, włożone tam zostało na pozostałe tam jeszcze Angielskie okręty embargo. Jak tylko rząd nasz dowiedział się o przybyciu Rosyjskiej eskadry do Liżbony, posłał zaraz admirałowi Keate rozkaz, aby wypłynął z *St. Helens*.

Stycząc, iż rząd nasz chce na neutralne okręty, płynące do portów stałego lądu, nałożyć opłaty, które o 15 od sta zdrożą ich ładunek, skarb Angielski zbęgać, a dla konsulujących stałego lądu o tyleż zdrożą towary.

Pięć liniowych okrętów z wyprawy *Sidneia Smith* widziane były d. 14 przy *Cap Finistere*. Ma być do Liżbony przeznaczona, dla zabrania Portugalskiej eskadry.

Miasto *Oporto* opuszczone zostało od wszystkich Anglików. Będący tam nasz Konsul *Warre* powrócił już do Londynu.

Pocztowy statek *Anchland* odebrał jeszcze rozkaz bycia w gotowości do odplynienia do Liżbony.

Jutro uda się deputacya od kupców do admiralicyi, dla umowienia środków, iakby zapobiedz nieprzyzwoitościom, pochodzącym z ogłoszenia wysp Angielskich w zamknięciu, co wszystkich postawiło w smutnem położeniu.

Austryacki poseł, *Xzę Stahremberg*, czyni w rzeczy samej przygotowania do wyjazdu, i powiada, że interesa jego familii tego wymagają.

Xzę Manchesteru płynie na *le Guerrier* iako rządcą do *Jamaiki*.

Duński liniowy okręt *Neptun*, na którym znajdował się Szwedzki sternik, rozbił

Zboże znacznie podnosi się w cenie z powodu zmniejszonego dowozu. Potrzeba będzie uciekać się do ziemniaków.

P. Popham otrzyma dowództwo nad wyprawą, którą w *Portsmut* uzbrowiają.

Nasz poseł, *Lord Strongford* i *Konsul Gambier* znajdowali się jeszcze w Liżbonie, i oczekiwali na eskadrę *Sidneia Smith*. Nadzieia widzenia *Xcia Regenta* udającego się do *Brazylii*, już zniknęła.

Dworska gazeta zawiera w sobie odezwę, przez którą parlament na 21 *Stycznia* jest zwołany.

Kontraadmiral Hood wypłynął z 3 liniowymi okrętami i jedną fregatą na tajną wyprawę. *Jenerał Beresford* towarzyszy mu z 11tym regimenciem.

Z *Dowru* posłano także poselski statek do *Kale*.

P. Warren popłynął na okręcie *Swiftsure* o 74 działach do *Kanady*.

Angielscy kupcy, którym skonfiskowana została własność w *Danii*, chcą prosić rządu, aby ich wynadgrodził zabraniami Duńskimi okrętami.

Trzy oddzielne eskadry znajdują się teraz na morzu. Eskadra *P. Hood* przeznaczona jest, iak mówią, do *Madery*, *Sidneja Smith* do *Sycylii*, a *Admirala Keare* do zabrania Portugalskiej eskadry, i jeżeli można uwięzienia Królewskiej familii.

Zaledwo *Jenerał Whitelecke*, powróciwszy z *Buenos Ayres*, na ląd wysiadł, został zaraz aresztowany, i będzie na niego sąd wojskowy złożony. Był dawniej sierżantem w morskim jednem regimencie.

Wydany w *Jarmucie* rozkaz do rozebrania przewozowych statków celniony nagie został, i 7 regimantów wraz z legią *Hancwert*

ską, której ministrowie nie chcą w Anglii trzymać, mają wkrótce na nie wsiadć.

Jedwabne towary bardzo w Anglii zdrożały od zajęcia Liworna przez Francuzów.

Pomiędzy woyskiem naszym w Sycylii panuje zarażliwa choroba, na którą umarł Pułkownik gwardyi Salizbury.

Z Madrasu piszą, że Seapoiowie zbuntowali się znowu w jednej Indyjskiej twierdzy i w nocy 30 Europejskich officerow zamordowali, przy czem rzucili herb i banderę Angielską, a zawdziali Typpo Saiba; lecz pokromili ich potem dwa Angielskie regimenta.

Na przyszłe posiedzenie parlamentu formuje się w niższej izbie nowa partya, która chce być między partyą ministeryalną i opozycyjną neutralną; ma już wiele stronników i ministrowie mają zniey być bardzo niekontenci, ponieważ nie lubią neutralnych.

Znany z swej śmiałości Francuzki korsarz le Decide, który wiele zdobyczyz poczynił, zabrany nakoniec został na wysokości Texlu przez fregatę Amiable, Kapitana Lorda Stuarta.

Obawiają się tu bardzo o 54 powracających z Kopenhagi przewozowych statkow, o których nie ma dotąd wiadomości.

Nadeszłe nie dawno z Egiptu listy donoszą, iż Turcy gdyby nie wspaniałe wdanie się Francuzkiego konsula w Kairze, wszystkich naszych jeńców byłiby jako niewolników sprzedali.

Ponieważ Daniia nie chciała przyjąć naszego posła, i wydała nam wojnę, zatem ministrowie nasi oświadczyli, iż Duńska flota i amunicyje uważane być mają za prawą zdobycz.

Całkowitą wartość tego wszystkiego, co z Kopenhagi wywieziono, podają do 1 milli-

ona fun. szt. (40 mil. zł. pol.) która stosownie do naszych morskich i wojskowych przepisow, podzielona być ma między dowodzców morskich i lądowych, officerow, żołnierzy i marytkow.

Uważają, iż podczas ostatniej audyencyi, którą dawał Królewicz, Xąż Jorku, iłko jeneralissim, bardzo mało znajdowało się u niego osob, a osobliwie officerow.

Kapitan okręt wy, przybyły w 13 dni z Bibao, zapewnia, iż w okolicach tego miasta znajdowało się 25,000 Hiszpańskiego wojska, dążącego do Portugalii.

Listy z Dublina zawierają w sobie nityckropnieysze szczegóły o spustoszeniach, które burza d. 29 t. m. poczyniła pod brzegami Jlandyi; zatopiła wiele okrętow i ludzi.

Sen Admirala Linoi i pewna liczba chirurgow, którzy zabranemi byli na Amerykańskim okręcie, przeznaczonym do portow Francuzkich, odestanemi zostali przed kilku dniami na okręcie pod banderą pokojową do St. Milo.

Z Paryża d. 5. Grudnia.

Dana przez Marszałka Bassires miastu Paryżowi uczta w rocznicę koronacyi Cesarza była nader okazała. Obiad dany był na 600 osob. Pomiędzy biesiadującemi znajdowali się ministrowie, marszałkowie, admistracya departamentowa i prefekt policyi, prezydentowie Paryzcy i officerowie gwardyi Cesarzkiej. Spełniano zdrowia Cesarza, wielkiego wojska i miasta Paryza.

W przyszłą niedzielę obchodzona będzie w tutejszym katedralnym kościele rocznica koronacyi Najświeńszego Cesarza. Arcybiskup będzie miał z tej okazji kazanie, potem odśpiewano zostanie *Te Deum*, na którym wszyscy urzędnicy państwa znajdować się będą. W wieczor będzie miasto oświeco-

na. Nszalutrz odprawi się w tymże kościele za poległych w boju wołowników żałobna nabożeństwo.

Skonfiskowane w Liwornie towary Angielskie będą za 8 dni więcej dającemu sprzedane, jeżeli ich posiadacze w przeciągu tego czasu nie wykupią. Składają się z osadowych towarów i meteryj. — Na przybywające z północnej Ameryki okręty kładą tam embargo, jeżeli nie okażą, że nie mają na sobie Angielskich towarów. Tymczasowy ten środek, jak z Liworna piszą, bardzo przeszkadza tamtejszemu handlowi.

Rzecz o połączeniu Chrześcijańskich religij wznawia się znowu we Francji; wielu nawet twierdzi, że podróż Cesarza do Włoch ścina się także do tego celu.

Dziennik Argus umieścił następujący artykuł:

"Gazety Londyńskie pod d. 17 Listopada wzmiankują o odezwie Króla Jmci W. Brytanii, przez którą ogłoszone są w zamknięciu wszystkie porty Francji, iey sprzymierzyńców i te, do których Angielskie okręty i towary nie są wpuszczane. Środek ten zdaje się tylko być pozornym odwetem i nieskuteczną zemstą za prawdziwe szkody, które Angielski handel wszędzie ponosi. Ministerium Angielskie nie może Francji i iey sprzymierzyńcom większej uczynić przysługi, jak gdy pomnaża liczbę nieprzyjaciół W. Brytanii. Gdy ono tak stale nad swcią zgubą pracuje, liga tym czasem skończonych przeciw morskiemu despotyzmowi narodów nabiera coraz więcej dzielności i iedności. W Hiszpanii ponowione zostały zakazy względem Angielskich towarów; we Włoszech bytność Cesarza otworzy nowe źródła; w Hollandyi sakasany jest zupełnie handel z Anglią."

Cesarska Fregata Cybela zawinęła d. 28 Listopada z Chesapeakebay do Orientu, gdzie odbywa kwarantannę. Nasz korsarz Nadsieja, Kapitana Collos, przyprowadził do Boulogne zabrane pod Angielskimi brzegami okręty z oliwą. Korsarz Napoleon Wielki, Kapitana Huret zabrał d. 28 bryg Angielski E-dinburg, płynący z Lizbony do Londynu. Ładunek iego składa się z 157 pip wina Porto, 145 pak bawełny, 338 pretów drzewa Brazylijskiego, &c.

Z Lizbony donoszą, iż d. 1 Listopada znajdowało się na rzece Tagu 8 Portugalskich liniowych okrętów, i fregata i 40 do 50 kupieckich okrętów, zamyślających do Brazylii odplynąć.

D. 5 Grudnia spodziewany jest Cesarz w Medyolanie na powrót z Wenecyi.

Dziennik Paryzki wyraża: — "Jenerał Junot przybył d. 18 Listopada do Alkantara, gdzie wydał odezwę pełną wyrazów spokojnych i zapowiadających pojednanie.

D. 7 Grudnia.

J. C. K. Mość oczekiwany jest d. 19 t. m. z Włoch w Paryżu.

D. 15 t. m. da Marszałek Bessieres powtorną ucztę dla mieszkańców miasta Paryża w imieniu wielkiego woyska.

Z Wenecyi piszą pod d. 27 Listopada co następuje: — Wielki Xęz Bergski, Xęz Neufszatelski i Marszałek Dinrok mieszkają tu będą z J. C. K. Mcją w Cesarzkim pałacu. Dla Królestwa Jchność Bawarskich przygotowany jest pałac Pisoni, dla Xiążąt Łukieskich pałac Correr, dla Króla Neapolitańskiego pałac Loredan, dla Królowej Etruskiej pałac Manfrin.

Matka Najjaśniejszego Cesarza zachorowała na febrę.

Arcykanclers państwa powrócił wczesny

W wieczor do Paryża.

Mowią, że Anglija przyjęła pośrednictwo Austrii, i temu przypisują podniesienie się naszych papierów. Względem odmiany ministerium Angielskiego nie jeszcze nie wiemy pewnego.

Zburzenia, które zdawały się grozić Hiszpanii, uspokojone zupełnie zoftały. Wojska nasze wszędzie tam są dobrze od mieszkańców przyjmowane.

Cesarzowa Jmć odwiedziła onegdaj ogrod roślinny, gdzie była iak wszędzie z oznakami przychylności przyjmowana. Przebiegłszy ogrod i muzeum historyi naturalney, nie chciała opuścić tego miejsca, aby nie odwiedziła 80 letniej wdowy sławnego Daubenton.

D. 8 Grudnia.

Wczoray odprawiła się rada ministrów w pałacu Tuilleries, na której przyzwał Xzę Arcypodskarbi.

Rządowa gazeta Madrycka pod d. 27 Listopada donosi z Alkantara pod d. 20 Listopada, że połączone wojska Hiszpańskie i Francuzkie pod dowództwem Jenerałow Junot i Caraffa wkroczyły w granice Portugalskie.

Diennik Paryzki umieścił następujący artykuł:

" Poseł Perski udał się wczoray do muzeum; poszło zanim bardzo wiele osob, które jednak nie zdawały się czynić mu przykrości, ani przerywać jego uwag. W sali posagow na widok Bożyszczow Greckich rzekł: " Wizerunki te wystawiają tylko osoby, które wdzięczność uświętniła, a wieki zamieniły w Bostwa. „ Dodał jeszcze: " gdybym był mógł odmalować Cesarza, kiedy powrócił do Persyi, wizerunek ten byłby dla mnie i moich dzieci Bogiem. „ Bawił długo przy popiersiu Alexandra Wielkiego; przypatry-

wał mu się z największą uwagą, i dotknąwszy się z uszanowaniem marmuru, rzekł: " Jest to mąż wiekow; skąpe one w nich są; ale przecież udarowały ziemię podobnym bobatyrem. „ Na Wenetę Medyceyską powiedział: " Posąg ten zawiera w sobie to wszystko, co tylko w płci piękney bydź może najpiękniejszego. Wenera Kapitolu nie tyle mu się podobata. Wgaleryi obrazow uderzył go zaraz sztuki Potera i van Huysum. Na obraz przemienia Pańskiego powiedział: " Uprzedzono mnie, że to najpiękniejszy obraz w całej galeryi; lecz sam bym to podobno był poznał. Przypatrując się sztukom Rubensa, rzekł: " Człowiek ten umiał dobrze wyrażać namiętności ludzkie. „ Na ostateczny sąd Van-Eyck powiedział: " Nie wiele należy się tem zatrudnić: pięć tylko dni żyjemy na ziemi, potrzeba ie przeżyć; nadto, Bóg jest wielki i miłosierny, wszystko zatem najlepiej będzie urządzone. „ Rozkazał swemu sekretarzowi opisać wszystko, co go najbardziej uderzyło, mówiąc: " Powiniennem zdać sprawę moiemu Monarsze o tem wszystkim, co jest godnym jego wiadomości; od niepamiętnych czasow nie było Persa w Paryżu." Przybywszy do sali troseow, najbardziej zastanowiła go zbroja Franciszka I. i prosił aby mu opowiedziano jego dzieie. Dowiedziawszy się, iż ta zbroja odzyskana została przez zwycięstwa Cesarza i uderzony obrzymią postawą Franciszka Igo, przytoczył anekdotę o Nadir Schah czyli Tamas-Kulikanie, który podróżując pod ukrytym imieniem, żądał, aby mu opisano postawę Cesarza. Na odmalowanie jego wzrostu i nadawczyayney siły, rzekł Nadir: nie wzrost i siła czynią Królów potężnem i wielkimi w dzieiach; ale przywiązanie i wdzięczność ludow. „

GAZETY KRAKOWSKIEJ

 W ŚRODĘ DNIA 30. GRUDNIA 1807.

Z Monachium d. 12. Grudnia.

Podług niezawodnych doniesień z Hiszpanii wszystkie pogłoski o Xciu Pokoju były zmyślane, posiada owszem iak dawniej zupełne zaufanie swojego Monarchy.

J. K. Mość mianował dotychczasowego dyrektoryalnego radcę i kommissarsa do cel w dawniejszych krajach Pana Müllera, naczelnikiem jeneralney dyrekcji nowych cel i opłat.

Z Hanoweru d. 11. Grudnia.

Wczoraj rano wyjechał stąd jeneralny intendent Bellewille, a dziś rano jeneralny rządca Lasseltte, do Króla Juci Westfalskiego do Kassel.

Z Gettingi pojechali także do Kassel Radcy staru Blumenbach i Martens iako deputowani do akademii.

Mowią, iż czemek w Brunświku będzie także dla Królestwa Jchmość Westfalskich na mieszkanie przygotowany. W Brunświku stoi zatoga 1500 Polaków.

Między Blankenburgiem i Stollberg upadły nadzwyczajne śniegi.

Z Kopenhagi d. 8. Grudnia.

Słychać, iż Król Jmość Szwedzki wyje-

chał przeszłego piątku z Helsingborga do Sztokholmu, i że zamysła seym zwołać.

W niedzielę przywiozł tu goniec Rosyjskie oświadczenie przeciw Anglii.

Strzelcy gwardyi ofiarowali Królowi Jmci wystawie swoim kosztem łódź armatną.

Cieśle w Kiel podjęli się wystawic do ostatniego Marca 12 łodzi.

Przed 3 dniami zatrzymany na morzu został Portugalski dwóch masztowy bryg, na którym sami tylko marytkowie się znajdowali. Nie było na nim ani kapitana, ani żadnych papierów. Przyprowadzony tu jest; lud uwięziono i ściśto będzie badany.

Azyatycka kompania kazała 4 armatne łodzie budować, które Królowi Jmci chce ofiarować. Oprócz tego wyznaczyła 3000 talar: dla rozdania pomiędzy tych, którzy przez bombardowanie zniszczeni zostali.

Pomiędzy nadeszłemi później patryotycznymi ofiarami do wydziału morskiego, znajduje się pomiędzy innemi 2200 talarow od miasta Apenrade na zbudowanie armatney łodzi; 697 talarow składki od Jutskiego piechoty regimentu, iako pomoc na zbudowanie armatney łodzi; 10,000 tal. od Majora Barona Selby.

który chciał, aby imię jego samemu tylko Następcy tronu było wiadome; ale Królewicz rozkazał patriotyczny jego czyn publiczności oznajmić, 30,000 tal. od asekuracyjney kompanii, &c.

Usypana przy Dragoe nadbrzeżna bateria o 20 trzydzieści sześciu funtowych działach, prócz haubic i mniejszych dział, jest już ukończona.

Z Sztokholmu d. 27 Lislepada.

Roslyyjski poseł, P. Alopeus, przybył tu dziś z Helsingborga, a Jenerał Baron Wegesack z Pomeranii,

Z raportu kompanii asekuracyjney od ognia, która w roku 1792 założona została, pokazuje się, iż za spalone domy zapłaciła do 1806 roku 457,252 talarow i zaręczyła do tegoż roku za 5543 domow.

Z Frankfurtu d. 10. Grudnia.

Dowiadujemy się z Kassel, że Królstwo Jchmość Westfalscy przyjechali d. 7 do zamku Weissenstein,

Reszta artylerji Cesarskiej gwardji, tak też niektóre oddziały jazdy, które to wczoraj nadszły, udały się dziś w dalszą do Francji drogę.

W Wesel oczekiwane są dwa regimenty, które tam (sic) będą do dalszego rozkazu.

Wielki Xąż Badeński zaszczycił Marzałka Brugę wielkim krzyżem orderu wojskowego.

Sławny wędrownik po Ameryce, Humbold, przejechał tedy do Paryża.

CENAZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 23 i 29 Grudnia 1807.

Korzec Pszenicy	- - - - -	zi. pol. 48 do 56.
— Zyrą	- - - - -	42 — 46.
— Jęczmienia	- - - - -	32 — 36.
— Owsa	- - - - -	19 — 21.
— Grochu	- - - - -	48 — 54.
— Kalfy jagłany	- - - - -	80 — 96.

W Wiedniu d. 12. Grudnia.

Meca wynotująca pół korca nalezgo:

— Pizienicy	- - - - -	zl. pol. 24 do 30.
— Zyrą	- - - - -	16 — 19.
— Jęczmienia	- - - - -	16 — 18.
— Owsa	- - - - -	13 — 15.

DONIESIENIA.

Dnia 7 Stycznia 1808 będzie w tutejszey cyrkularney kancelaryi odprawiona licytacya sprzedaży do nu pod Nrem 603 na Szentulney ulicy położonego, do publicznego funduszu należącego. Chcący kupić ostateczni w wadium 336 rył, na wspomnianym dniu o godzinie trzey ranney w tutejszey kancelaryi zjawić się mają, gdzie przed licytacyą reszta kondytcyi ogłoszone będą. Pretium fisci wynosi 3366 rył 40 kr.

W Krakowie dnia 29 N.embra 1807.

Gdy pracowity Stanisław Makuch jeszcze w roku 1793, na kantonistę do woyska J. C. K. Mci przez Dominium Siedlicę w cyrkule Kieleckim zatrudniący się wydany, i od czasu onego wydania, wiadomość o jego życiu i przebywania miejscu, pewna od samey zwierzchności woyskowej powzięta być nie może, bez której Kontancyi żonie jego trapiącej się za mąż, poprzedzającej ośmierci męża swego wiadomości, w ślubu małżeńskie wnieść trudno jest. Naley więc prozbę, przez zwierzchność sądowniczą Siedlecką przerzeczony Stanisław Makuch publicznie cytować się, ażeby w przeciągu czasu 6 miesięcy o swym życiu i miejscu przebywania do zwierzchności dozwalającej zgłosić tym pewnie starał się, gdyż po upływie czasu pomienionego niezgłoszenia, wolność jego małżonkę w śluby małżeńskie wchodzić z strony zwierzchności cytującej udzielona zostanie.

W Zwierzchności Siedleckiej dnia 10 gbris 1807.

Maciej Malczewski dziedzic.

Magistrat C. K. Stołeczny Krakowa do Licytacyi dworokow po niegdy J. Lubie Zyczyńskim pozostających na Kazimierzu pod Nrm. 109 i 110 stojących tu w Ratuszu dnia 15 Lutego 1808 o godzinie 9 z rana odbywać się mającey na żądanie prawem przekonywającego Pana Stanisława Milewskiego i kuratora Masy Zyczyńskich Doktora Prawa Pana Litwińskiego; następujące warunki dodatkowo ogłosza, to jest: że dworki takowe jako już do dnia tej zydowskiego dotychczas nawet Żydom zakupić wolno jest, tudzież, że trzecia część summy z przyszłej licytacyi wyniknąć mającey za okazaniem bezpieczeństwa z prowizyą po 5 od 100 opłacać się mianey i oddaniem kapitału za poprzedzającym trzech miesięcznym wypożyczeniem przy przyszłym kupicielu pozostanie się. — Mnący przeto chcą kupienia tych dworokow do warunkow w przeszłym ogłoszeniu i terażniejszym stosować się mają,

Gollmayer.

Krzyżanowski,

de Nikoledon.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznyego Miasta Krakowa.

Dnia 27 Listopada 1807 roku.

Kowalski.

C. Kr. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniej oznajmują tym Edyktem Panu Piotrowi Mikutowskiemu: że Pani Jadwiga z Dobrzańskich 1szego małżeństwa Mikutowska, zgo Skotnicka, jako Opiekunka małoletnich po ś. p. Filipie Mikutowskim u Sądow tych — o przejęcie sprawy przez Pana Jozefa Ziótkowskiego względem pretensyi z possessioni dobr Pętaławic w kwocie 6943 zł. ryń 47½ kr. rozpoczętey — zażobę na niego tudzież na inaych sukcesorow Sabby Mikutowskiego i na PP. Stanisława i Salomeję Łempickich podać, i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwość wymaga prosita. — Gdy zaś Sądy te, nie mając wiadomości gdzie on zostaje, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znajduje się, onemuż Adwokata tutejszego Wołczyńskiego, z jego szkoda i jego kosztem zastępcą postanowily, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowey na C. K. państwa dziedziczne przepisaney rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem niniejszym tym końcem npomina się, ażeby, jeżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu w czesnie przestał, albo innego sobie patrona obrał, tego sądom ttejszym wymienił, i podług przepisu tych środków prawa używał, które do swey obrony za nayskuteczniejsze osądzi; inaczej bowiem wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać był winien.

Józef de Nikorowicz.

Kannamiller.

Scherauz.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Galicyjskich.

W Krakowie dnia 3. Listopada 1807.

Elsner.

Ces. Król. sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniej wiadomo czynią: że dobra Łomno i Zarzeczce w Cyrkułe Radomskim leżące Pana Xawerego Ręgoyskiego własne, na zaspokoienie Summy 4000 Złot. Ryń. w złocie, przez Pana Bonawenturę Woynę opiekuna małoletnich dziełek po ś. p. Piotrze Woynie ewinkowaney, przez licytacyą publiczną dnia 26 Stycznia 1808 Roku o godzinie 9 zrana odprawiać się mającą sprzedażę będą pod warunkami następującemi:

1. Ze dobra te Łomno i Zarzeczce podług stanu w detaxacyi sądowey opisanego będą przedane.

2. Ze każdy kupna sobie życzący dziełatą część Summy szacunkowey (podług detaxacyi, którą w aktach sobie przezyrzyć jest wolno) w summie 60,043 Złot. Ryńskich 8 kraj, jako wadyum komisyyi delegowaney złoży.

3. Gdy dwie summy wyderkaffowe jedna 30,000. Zło: pol: a druga 20,000. Zło: pol: te dobra obciążois, przeto te dwie summy przy tychże dobrach zostawiono bydz mogą. za wyrobieniem sobie konsensu Instancyi polityczney.

4. Nabywca obowiązany będzie w dniach 14 od dnia zaaprobowanej licytacji rachować się mających summę wylicytowaną do depozytu sądowego wnieść, albo w tymże terminie z wierzycielami, którzy przy licytacji prawa swoje zgłosili, tudzież z Fiskusem królewskim tym pewnie ugodzić się i taką ugodę okazać, gdyż inaczej nie tylko kupno upadnie, ale jeszcze oprócz utraty wadyum, nowa licytacja z sakodą i kosztem warunkow niedotrzymującego nastąpi.

5. Pollellya dobr kupionych dopiero od dnia 24 Czerwca 1808 Roku zczynad się i nabywcy oddana będzie, wolno jednak będzie kupującemu od dnia zatwierdzoney licytacji z strony swojej ułtanowić kogoś w tychże dobrach dla dozoru. Wreszcie wywają się wszyscy wierzyciele, którzy prawo iskie hypoteki wyraźney lub tajemney na tych dobrach mają ażeby na terminie rzeczonym staneli, i prawa swoje zgłosili, bo gdy tego zaniedbają, żaden wzgląd na nich nie będzie miany, lecz wierzycielom przy licytacji zgłaszającym się z summy szacunkowej zadosyć uczynienie nastąpi, oni zaś z reszty pozostałey lub z innego majątku dłużnika zaspokoienia swego szukać będą musieli. W Krakowie d. 23 Listopada 807.

Jozef de Nikolowicz.

Pohlberg.

Kannamiller.

*Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Galicyi Zachodney
Dawid Jendrzejowicz.*

Dla osadzenia wakującego przy Bełżkim magistracie syndyka miejsca z pensyą roczną 400 ryń. złączonego wypisuje się konkurs aż do ostatniego Lutego 1808. z tym dodatkiem, iż kompetenci prozby swe dekrétami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone w przeciągu tegoż terminu do Zolkiewskiego urzędu Cyrkularnego podawać mają.

W Krakowie d. 16 Grudnia 1807.

Dla osadzenia miejsca Syndyka przy Magistracie Kamionka Strumiłowa z pensyą roczną 300 zł; ryń. wypisuje się konkurs do dnia ostatniego Stycznia 1808. z tym dokładem, aby życzący tego miejsca prozby swe przed upłynionym terminem zaopatrzone dekrétami Eligibilitatis tak z linii polityczney iako też i sądowej Cyrkularnemu Urzędowi Złoczowskiemu podali. W Krakowie d. 17 Grudnia 1807.

Dla osadzenia miejsca Syndyka w mieście Landzkoronie z pensyą roczną 300 ryń. wypisuje się konkurs aż do ostatniego Februarij 808. z tym dokładem aby życzący sobie tego miejsca prozby swe zaopatrzone dekrétami Eligibilitatis tak z linii sądowej iako też i polityczney przed upłynionym terminem urzędowi Cyrkularnemu Myślenickiemu podali.

W Krakowie 18 Grudnia 807.

W mieście Łowaysk w Rzeszowskim Cyrkule wakuje Syndyka miejsce z pensyą roczną 300 Ryń: dla osadzenia którego konkurs do ostatniego Lutego 808 wypisuje się. Kompetenci wiec prozby swe popierającemi zaświadczeniami opatrzone przed upłynieniem terminu do Rzeszowskiego urzędu Cyrkularnego podawać mają.

W Krakowie d. 15 Grudnia 807.

Podług dekretu z Nadworney Kamery pod dniem 2 Listopada r. b. wypadłego, Najjaśniejszy Monarcha tuteyszo - krajowym pocztmaysstrom pobieranie podwyższoney opłaty odiający poczty, a to dla pocztmaysstrom w Krakowskim, Myślenickim i Bochyńskim Cyrkule po 1 Złoty: 30 kraj: dla pocztmaysstrom zaś w innych Galicyi Cyrkulach po 1 Złoty: 15 kraj: z względu na trwającą drogość karmy aż do ostatniego Kwietnia 1808 zezwoliczacyl. W Krakowie d. 6 Grudnia 1807.

K O N S Y G N A C Y A.

Dóbr rządowych pod czas kontraktów Święto - Jańskich w Krakowie roku 1807 przez publiczną licytacją sprzedać się mających.

liczba parzą.	Nazwiska			Cena fiskalna		vadium	Termin Licytacyi.
	Dóbr	Cyrkułu	Ekonomii dozor ma iącej	zł. ryń.	kray.		
				zł. ryń.	kr.	zł. ryń. / kr.	
1	Skrzeszow	Siedlce	Janow	147790	—	36948	21. Czerw: z rana
2	Mogilnica, i Buzyska	detto	detto	25232	—	6308	22— po południu.
3	Strzyszew	detto	Lipniak	60059	45	15015	23— z rana.
4	Wierzbiny	detto	detto	10806	15	2702	23— po południu.
5	Zwola i Sucha wola	detto	d tto	120715	19	30179	24 — z rana.
6	Zouczyn z Woytostwem	detto	detto	131499	—	32875	24— po południu.
7	Pepow.	detto	Jadow	36845	10	9212	25 — z rana.
8	Boimie	detto	detto	83363	45	20841	25— po południu.
9	B rezęca	detto	detto	62438	17 4/8	15610	26 — z rana.
10	Długa Kościelna.	detto	detto	94322	16	23581	26 — po południu.
11	Wruble i Wargoczyn	detto	Kozenice	41954	13 1/8	10489	27 — z rana.
12	Kobyłany	Biała	Lomazy	101451	37 4/8	25363	27— po południu.
13	Pieszczac	detto	detto	192006	25	48002	30 — z rana.
14	Zalesie	detto	detto	43527	15	10882	30— po południu.
15	T ojnów	detto	detto	223253	35	56564	1 Lipca z rana.
16	Kosomłory	detto	detto	101441	—	25360	1— po południu.
17	Kielbow i W śnierzyce	Radom	Kozenice	180944	45	45237	2 — z rana.
18	Berelechow Woytostwo	detto	Osiek	17495	—	2874	2— po południu.
19	Maruszow	detto	detto	75050	—	18762	30 3 — z rana.
20	Niekurza	detto	detto	48735	—	12184	3— po południu.
21	Piełtrzec	Kielec	Stobnica	231164	25	57797	4 — z rana.
22	Zboruwek	detto	detto	114087	22 4/8	28522	4— po południu.
23	Będziaki	detto	detto	35625	—	8906	13 6 — z rana.

Liczba porzą.	Nazwiska			Cena fiskalna		Vadium	Termin Licytacji	
	Dóbr	Cyrkutu	Ekonomii dozorującej	zł. ryń.	kraj.	zł. ryń.		kr.
24	Pencelice Woytostwo	Kielce	Stobnica	16672	30	4168	6 Lipca po połud.	
25	Zagorzany	detto	detto	29473	45	7399	7 — z r n.	
26	Boszczynek	detto	Stomniki	49267	---	12517	7 — po południu.	
27	Przystałowice	detto	Radzice	107564	5	26391	8 — z rana.	
28	Wnuczyn	detto	detto	74494	42 4/3	18001	8 — po południu.	
29	Legonice	detto	detto	27382	30	6971	9 — z r na.	
30	Potkania	detto	detto	46108	15	11502	9 — po południu.	
31	Zrzęcin	detto	detto	51435	35	12372	10 — z rana.	
32	Czaple i Krempa	Krakow	Stomniki	148903	40	37206	11 — z rana.	
33	Rzeniądice	detto	detto	71393	55	17350	11 — po południu.	
34	Opatkowiczki	detto	detto	71701	15	17925	13 — z rana.	
35	Bączycze i Przeźmiów	detto	detto	63673	45	1598	15 — po południu.	
36	Sierostawice	detto	detto	13607	---	3652	14 — z rana.	
37	Trąnowice	detto	detto	93019	---	23755	14 — po południu.	
38	Igołonia	detto	detto	116198	---	29050	15 — z rana.	
39	Proszowice	detto	detto	16363	---	49151	15 — po południu.	
40	Opatkowice	detto	detto	153331	---	38471	16 — z rana.	
41	Wierzbie i Jezuwka	detto	Jangrod	67860	45	16966	16 — po południu.	
42	Krzywopłaty	detto	detto	4264	40	1066	17 — z rana.	
43	Więckowice	detto	Promnik	95209	---	23802	15 17 — po południu.	
44	Głęboka	detto	detto	60087	30	15022	18 — z rana.	
45	Dzieskanowice	detto	detto	84569	---	21143	18 — po południu.	
46	Mitrzełowice	detto	detto	62011	15	15503	20 — z rana.	
47	Działdów	detto	detto	59610	15	14903	20 — po południu.	
48	Brzezicze	detto	detto	63763	45	15942	12 21 — z rana.	
49	Pruszy i Biskupice	detto	detto	69316	15	17379	21 — po południu.	
50	Salkowa	detto	Czernichow	5020	---	1255	22 — z rana.	
51	Winkow	detto	Stomniki	37483	41 4/3	9373	22 — po południu.	

Opisanie szczególne wszystkich tych dóbr będą wprowadzone, oprócz tego będzie się można w urzędach C. K. Cyrkularnych o kondycjach sprzedaży zinformować, aby sobie zali życzył, rubryki dochołu, pozycya i stan dóbr tych lepiej wiedzieć, albo też i naczynie się o tym przekonać, niechaj się zechce do urzędów ekonomicznych tutaj wymienionych w tej mierze zgłosić.

Wyszła z pod Prasy Książka Nowa pod Tytułem:

Szczęśliwy Prędko i Tanio Uzdrowiający
LEKARZ KONI,

Czyli Książeczka Wewnętrznych i zewnętrznych wad Koni leczenia, przez lat trzydzieści praktykującego Lekarza Koni, z niektórymi P. Robertssohn uwagami, dla powszechnéy wygody powtórnie pomnożona i poprawiona, i na Polski język wydana Edycya druga poprawna z Przydatkiem wielu doświadczonych sposobów przeciwko przypadkóm rogatego Bydła.

P R Z E D M O W A.

W wydaniu tego małego dzieła zamierzyłem sobie tylko, równie wieśniakom iako i innym z potrzeby Koni trzymającym lub one opatrującym naysposobniejszą i naysposobniejszą o pielęgnowaniu zdrowych i chorych Koni podać wiadomości, iakich częścią od świątliwych ludzi częścią z własnego doświadczenia nabyłem.

Nayniezawodniejsze lekarstwa przeciw zwyczajnym Końskim chorobóm zebrałem, aby nieznający się na lekarstwach, użyć ich mogli w przypadku iakiey choroby na Konie; trudno bowiem jest o dobrych lekarzy Końskich i Kowalów, a w każdym razie częstokroć żadnego znaleźć nie można ratunku tak dalece, iż dla tego nie jeden piękny Koń życie utraci, którego by jednak z małym kosztem wyleczyć było można, umiawszy zaraz w początkach bardzo lekkich użyć lekarstw.

Nadto bym się rozpisał, gdybym mówił o potrzebie i użytku trzymania zdrowych Koni; myślę albowiem iż wieśniakóm i amatoróm Koni nie tylko wyszczególniłem w tym dziełku istotne okoliczności o dobrym obchodzeniu się z Końmi, ale nawet iż znajdą w nim prawidła służące do ubezpieczenia się od wszelkich oszustów iakich jest aż nadto wiele w Końskim handlu; oprócz tego krótko wypisałem lekarstwa przeciw Końskim chorobóm, i podchlebiam sobie iż w wszelkim względzie pożyteczną wydaię książkę.

Zdaie mi się także iż mieyskim i wiejskim Kowalóm takiemi tu dogadzam przepisami, które oni zachowując niemają przysłużyć się mogą Publiczności.

Naostatek w dołączonym Regestrze iasno widzieć się daie, co zawiera w sobie ta już drugi raz wydana i naydokładniej poprawna książka.

REGISTR MATERII

ROZDZIAŁ I.

O Przymiotach, jakie Lekarz Koni posiadać powinien. Kogo nazwać można Lekarzem Koni § 1— Lekarz Koni znać się powinien na częściach zwierzęcych § 2— Lekarz Koni znać się powinien na różnych leczenia sposobach § 3— Lekarz Koni znać się ma w potrzebie na użyciu noża i ognia § 4— Lekarzowi Koni wiadomy być ma porządek rozradzania się Koni § 5— Kto jest Kowalem jeszcze tem samem nie jest Koni lekarzem § 6— Rozdział II O Własnościach Koni. Dzikie zwierzęta przez ugotowanie stracily na wolności i zdrowiu w miarę ich użyteczności dla Człowieka § 7— Ludzie z własnej potrzeby starali się poznać naturę Konia § 8— Poznawanie własności i temperamentu Konia z jego koloru jest niepewne § 9— Szwanków Koni nie można dochodzić z sierci § 10— Koń dorodniejszy dojrzałych lat dopiero stać się okazym § 11— Nie zawsze najkrajniejszy Koń jest najlepszym § 12— Żaden koń nie da się doskonale użyć do wszystkiego § 13— Różne Konie różnych potrzebują leczenia sposobów § 14— Szczególniejsza Koni własność jest, iż one nie miewają wymiotów § 15— Rozdział III. O chorobach Koni w ogólności. Części zwierzęca machinę składające § 16— Jaki pokarm i napój najlepszy jest dla Konia § 17— Z niezdrowego powietrza, pokarmu i napoju, tudzież z ciemnych i wilgotnych Stajen wabywaią Konie chorób § 18— Zbyteczna praca, dziedziczne defekta, i zarazy nad-

wereżają zdrowie i życie Koni § 19— Na chorobie Konia tylko rozsądny Lekarz łatwo poznać się może § 20— Rozdział IV. O chorobach Koni w szczególności. Sposoby leczenia powierzchownych uszkodzeń i szwanków Konia § 21— Leczenie Konia, który raptownie zastabnie z pośpiechu § 22— Sposób poznania i leczenia gruczotów, zawatków, czyli wrzodów na szyi Konia § 23— Leczenie bolączek, które się Koniom z gorąca wyrzucają § 24— Sposób poznania i leczenia podkolankowych wrzodów i guzków w pęcinie § 25— Poznawanie i leczenie zotzów czyli smarku § 26— Poznawanie i leczenie suchot Końskich § 27— Przyczyny Dychawicy i sposób iey leczenia § 28— Znaki choroby kiszki dolnej czyli kolików Koni, i sposób leczenia tej choroby § 29— Przyczyny kamienia czyli zamulenia pecherza u Koni, i sposób leczenia tej choroby § 30— Lekarstwo na wszy Końskie i rogatego bydła § 31— Znaki Fisluty i sposób iey leczenia § 32— O Parcbach Końskich i ich leczeniu § 33— Przyczyny bólów oczu Koni i sposób ich leczenia § 34— Jak zaradzić Koniowi kiedy mu się krzyż zegnje § 35— Jak zaradzić Koniowi kiedy zreć nie chce § 36— Proszek sprawiący Koniowi chęć do iadła § 37— Czy Konie miewają ból zębów, jest niepewna § 38— Jakie znaki bolu growy u Konia § 39— Jaka przyczyna kurczowych bolączek i jakie na to lekarstwo § 40— Jak zaradzić Koniowi kiedy się obrokiem przetadnie § 41— Jak zaieżdżonym i ślad strętwienia dostaig-

REGESTR MATERYI

czym Konie zaradzić § 42— Jak ratunek
 na odsiedzenie Konia § 43— Co jest Ochwat
 i jakie przeciw niemu lekarstwo § 44— Co
 są cięższe napi i iaki na nie ratunek § 45—
 Jak poznać kiedy Koń ma robaki, i iak
 go ratować § 46— Co robić kiedy Koń ro-
 sunął albo tuczył się nie chce § 47— Skąd
 pochodzi zepsucie kopyta i iak zepsute kopyto
 wyleczyć § 48— Skąd pochodzi wykopzcze-
 nie i iak go leczyć § 49— Kiedy się Koń
 zatrudni iak go ratować § 50— Co robić
 Koniewi kiedy na ciernie sąpi § 51— Na-
 chromanie czyli Strętowanie kataplazm § 52—
 Strętowanie w piśmie albo w kopycie § 53—
 Rozdział V. Najprzedniejszy środek którym
 Koniewi niemogącemu moczyć w dwóch go-
 dzinach pomoc można § 54— Osobliwa E-
 nema w tymże przypadku— Szczególne An-
 gielskie lekarstwo dla konia mającego zapa-
 lone gruczoty i krotki oddech— Osobliwa
 Angielska do polowania Kula (Jagdkegel)—
 Figutki Laxujące— Maść na odrośnienie ro-
 ga— Bardzo dobra maść do kopyt— Uma-
 cniające lekarstwo albo kardyat gdy Koń w
 drodze stał się pocznie— Maść bardzo sku-
 teczna na wywiniecie cztonków Konia— Le-
 karstwo na obkładanie chcąc puchlinę twar-
 dą rozpedzić— Sposób gdy Koń od iadowi-
 tej gądziny ukąszonym zostanie— Lekarstwo
 na robaki— Lekarstwo gdy Koń moczyć nie
 może— Rozdział VI. Jakich własności i
 gatunku powinien być ogier i kłacz aby z
 ich odstanowienia mieć doskonałe Konie, i
 iak się z nimi przed odstanowieniem, iak z
 żrebnymi, żrebiącemi się, i ozrebiionemi Kła-
 czami, a iak z zrebiętami obchodzić § 55—
 Co podczas kupna Koni uważać potrzeba §
 56— Jakie są znaki pięknego Konia § 57—
 Nim kto Konia kupi, iak go ma poznać §
 58— Jak poznawać Konie z liczby i wła-
 sności zębów § 59— Jak poznawać oczy
 Koni § 60— Jakie wady u Konia powsze-
 chnie trafić się mogą § 61— Co zachować
 wsiadając na Koń i iak nim powodować §
 62— Co zachować powinien jeździec § 63—
 Bardzo dobry dla bydła proszek na różne
 przypadki § 64— Co radzić bydłciu kie-
 dy, niewiedząc dla czego, nagle zastabnie
 § 65— Lekarstwo przeciw odymaniu się
 bydła § 66— Lekarstwo na słabość Oczu
 bydła § 67— Lekarstwo przeciwko krwa-
 wemu moczowi § 68— O wewnętrznym
 zapaleniu i leczeniu tegoż § 69— O Kol-
 kach bydła i ich leczeniu § 70— Lekar-
 stwo na biegunkę bydła § 71— Lekar-
 stwo kiedy bydło zreć niechce § 72— O
 żabie w gębie i tej leczeniu § 73— Le-
 karstwo kiedy bydło od psia wściekłego u-
 kąszone będzie § 74— Lekarstwo prze-
 ciwko Kaszlowi bydła § 75— Lekar-
 stwo kiedy się bydło cielić nie chce § 76—
 Dobry bydłcy proszek § 77— Sposób
 przeciwko wszem rogatego bydła § 78—
 Kiedy sobie bydło tak mocno gębę skaleczy
 iż jeść nie może § 79— O bolu sledziony
 w bydłtach i o leczeniu ongoż § 80—
 Proszek parzący dla bydła § 81— Kie-
 dy bydło moczyć nie może § 82— Kiedy
 się bydło radto napije § 83— Kiedy bydło
 co niezdrawego zię § 84— Lekarstwo
 przeciw-

R E G E S T R M A T E R Y I

przeciwko robakom w ciele § 85— O Su- Lekarstwo Kiedy Krowa płodu poczuć nie
 obotach bydlat § 85— Lekarstwo prze- chce § 92— Lekarstwo gdy Krowa czę-
 ciwko zepsutey i zbytney zółci § 87— sto przed czasem rodzi cielęta § 93— Le-
 O wewnętrznym zapaleniu § 88— Lekar- karstwo na nabrzmiałe czyli napuchnięte
 stwo na robaki na języku § 89— Lekar- wymię § 94— Na prędkie choroby bar-
 stwo Gdy krew idzie z bydłęcia § 90— dzo skuteczny proszek § 95— Sposoby le-
 Lekarstwo przeciw rozpuleniu uryny § 91— czenia bydła przeciwko zarazie § 96—

Kosztuie oprą: 3. Zł. gr. 18. na Kleiowym Papierze oprą: 5 Zł. gr. 10.

Znayduią się także następujące :

Krótko Zebrana Szkoła Fortepianu dla zaczynających się uczyć, z naylepszych Au-
 torów Muzyki wyięta iako to: *Kimbergera, Pleyela, Milchmayera.* 7. Zł.

Tabulla Okazująca ile na Rok terażniejszy 1807my stosownie do Naywyższych Uni-
 wersałdów, Dodatku do 1000 Grosza, i Podymnego, na koniec ile od Maiątku
 i Liweronku zapłacić przypada. 24. gr.

Mazur pour le Piano — forte composé par Monsieur le Comte *A. Siemunski* 2. Zł.
 gr: 20.

Satzenhoven trois Quadrilles pour le Piano — forte. 2. Zł.—

OSPA KROWIA co iest? wczym niesie pożytek ludzkości, i iakim sposobem uży-
 wać jey należy? Upominek dla Galicyi, przez C. K. Krakowskiego Cyrkułowe-
 go Doktora Neuhausera, z Kopersztychem illuminowanym w Kr: 1802. Zł: 1. gr: 18.

Sposób doświadczeniem okazany, i ztwierdzony, przez który Muchy, Pluskwy,
 Mole z Sukien i Skrzyń, tudzież Szczury i Myszy, iako też Pchły, łatwemi i
 wcale niewinnemi śródkami na rok cały wygładzić można. Pismo to, naprzód
 w Angielskim wydane Języku, potym na Niemiecki, a teraz na Polski przeło-
 żone. w Krakowie 1800. gr: 12.

Rada Oycy dla Córki— Dziełko Pięci piękney poświęcone przez *Joach. Hen. Campe,*
 przetłomaczone przez *Franciszka Słonńskiego* w Krakowie 1805.

W KSIĘGARNI F. GERTNERA
W KRAKOWIE NA ULICY GRODZKIEJ Pod Nr. 24.

Można dostać Książki pod Tytułem:

STOLETNI KALENDARZ.

Od Roku 1807. aż do Roku 1907. Edycja Druga.

W którym nazwiska Planet, ich wielkość, odległość i domniemany wpływ na każdodzienną pogodę wraz z powszechnymi i osobliwymi regułami wiezrzebianemi, iako też przepowiedzeniem pogody, i znakami odmiany powietrza z różnych stanowisk miesiąca, również iak z

samych ludzi, zwierząt, roślin, wody i. t. d. i dwiema Tabelami dającymi poznać, w które dni przez sto lat Wielkanoc, i Zielone Świątki przypadają, iako też Dodatek pożytecznych i doświadczonych wiadomości zawiera się. Złt: 2. gr: 20.

T R E Ś C

Materyi w Kalendarzu Stoletnim zawartyeh.

Przedmowa o Planetach: Saturnie, Jowiszu, Marsie, Słońcu, Wenusie, Merkuryuszu, Księżycu. Dienne i nocne godziny od planet rządzone. Znaki do brego i złego roku. Powszechne wieśniacze-prawidła. O Styczniu, Lutym, Marcu, Kwietniu, Maju, Czerwcu, Lipcu, Sierpniu, Wrześniu, Październiku, Listopadzie, Grudniu. Sposoby, podług których można do podobieństwa prawdy zimowey odmianie podlegie dni nadzwyczajne

obrotu roku, bieg czasow różnych przepowiedzie: Przepowiedzenie powietrza, propozycje i nauki z rocznych punktów Księżycu. O wpływie każdego rodzaju powietrza na urodzaje. O wiatrach. O Powietrzu mokrym. O wpływie deszczu, O Rosie, Mgle, Śniegu, Mrozach, Gradach, Szronach, Błyskawicach i innych powietrznych zjawieniach. O trzęsieniu ziemi. Znaki i przepowiedzenie przypaść mającego powietrza

szca, z ludzi, wszystkich ga-
tunkow zwierząt, roślin, wo-
dy, powietrza, ciał niebie-
skich &c. Tabella pokazująca
dnię, w których Święta Wiel-
kanocne w tym wieku przy-
padaią. Tabella pokazująca
którego dnia i roku Zielone
Świątki przypadaią. Index
Księżyca. Sposob gubienia
much. Konia dzikiego w kwa-
dransie iednym ulaskawić.
Dobry czarny atrament zrobić.
Znędziałęgo i ochłodzonego
konia w krotkim czasie pię-
knym i spastym zrobić. Pro-
ba dobrej wódki. Z wina
przez dodatek z lepszym po-
żytkiem dobrą wodkę zrobić.
Z wódki ordynaryney do-
brą winną wodkę zrobić. Do-
bry sposob wodce ordynary-
ney zły zapach i smak odebrać.
Rosolis z kwiatu pomarań-
czowego robić. Dobrą wodkę
robić. Migłowa Essencya. Pra-
wodziwa Karmelitańska wódka.
Zosądkowa wódka. Lewan-
dowa wódka od mętości.
Kminkowy rosolis. Melissowa
wódka. Jakim sposobem mo-
żna wodce dać różny podług
upodobania kolor. Zepsuty ocet
naprawić. Kuropatwy w te
okolice gdzie wprzód nie by-

waty wprowadzić. Jakim spo-
sobem od powodzi zamulone
stano bez szkody można po-
trzebować. Bardzo dobry spo-
sob młode drzewka rozkorze-
niać, tak od robactwa i in-
nych szkod ochronić i urodzay-
nemi zrobić. Od robakow w
zbożu. Sposob od pluskiew,
Swirszczki Szczury i myszy
w kilku dniach wypędzić. Mię-
so albo zwierzynę w czasie go-
rąca świeżo utrzymać. Zstłu-
czone szkło wprętcie naprawić.
Sposob fruktowych drzew zro-
bienia urodzaynemi. Jakim
sposobem śmierdzącą wodę zna-
wu świeżą i dobrą zrobić. Bar-
dzo dobry sposob różnego ro-
dzaju nasiona przyprawiać,
ażebym wiele dobrych dawaty
owoców. Z bielizny od atra-
mentu, fruktow, wina i inne pla-
my wywabić. Jak się należy
z zdrowym bydłem w czasie
zarazy zachować. Piękną o-
grodnicza sztuka ażebym groch
i bób w kilku godzinach zazię-
leniać. W kilku godzinach
salatę wyprowadzić. Jak so-
bie można w gorących dniach
zimney wody przysposobić.
Staw bez pracy i expensy zary-
bić. Z wody deszczowey ocet
zrobić. Proba jay, jeżeli sw e-
zej.

ze, lub nie. Jak się z ordy. Francuzkiej. Zły tytuł na-
narynyey wódki równie tak **prawie.**
dobry likwor robi iak i z

W TEYZE SAMEY KSIĘGARNI

Można dostać Książki pod Tytułem:

DOKŁADNY ADWOKAT

KRAIOWY

W którym się wszystkie w ży-
ciu ludzkim potrzebne pisma
sprawunkowe, iako to: Noty
czyli Proźby, Memoryaly, Kon-
trakty, Rewersa, czyli Zapisy
długowe, zapisy ręczące, Przed-
ślubne, Obligacye. Zaświad-
czenia, Plenipotencye, czyli

PelnomocniŃstwa, Kwity, Za-
skarżenia, Relacye, i. t. d. po-
dług teraźniejszych Cesarско i
Ces: Krolewskich Praw znajdu-
ją, i bez pomocy Adwokata u-
łożone być mogą. Edycya
Druga poprawiona i powiększo-
na. Zł: 2. gr: 12.

Rejestr Materiy zawieraiący się w Tey Książce.

Różne pisma dla życia spo-
łecznego. Noty czyli proźby.
Proźba o wakujące miejsce
Kancellisty, O pozwolenie po-
wiechania na dwa miesiące do
cieplic. O pozwolenie wyiecha-
nia do Wirzburga w i. teres-
sach familii. O zawakowane
miejsce leśniczego. O Awe-
lantia na Spiebergu. O opu-
szczeniu resztującego czasu ku-
ry. O pozwolenie na wysta-
wi i uprzywilejowanego tra-
tu. O przyjęcie Syna do C. K.
Akademi. Neuszadtskuy. O

nadanie zawakowanego Sti-
pendium. O pozwolenie zalo-
żenia Szkoły tańców i fecht-
tunków. O pozwolenie wysta-
wienia na rzecz Folszu. O
nadanie mieyskiego i mistr-
nego prawa. O Memoryalach.
Memoryal o wstawienie się za
kogoś. O Ugodach czyli Kon-
traktach Kontrakty Kupna.
Kontrakty Najemne Kontra-
kty Arendowne. Kontrakty Za-
mianowe. Kontrakty Fudowni-
cze. Kontrakty Wspolnicze,
Kontrakt Wspolki. Kontrakt
Mażeń-

Malżeńskie. Kontrakt Malżeń-
ski innym sposobem. Kontrakt
Terminowania. O Zapisach
na iakowyż dług, Kaucyach,
Skryptach na dług, czyli obli-
gacyach. Skrypt na dług. O
zaręczeniach czyli kaucyach.
Zapis długu z zaręczeniem.
Obligacya czyli Skrypt. Skrypt
innym sposobem. O darowi-
znach na piśmie. Darowizna na
piśmie. Obowiązek na piśmie
czyli Rewers. Rewers i Recepis-
se. Re episse O istocie świadc-
stwa. Świadekstwo. O Cessyach,
Cessya. Carta blanca. Pleni-
potencya. O Testamentach. Te-
stament. Kodycyl po uczynio-
nym Testamencie. O Kwitach.
Kwit. Kwity Czynszowe. Kwit.
Wypowiedzenie Mieszkania.
Wypowiedzenie Sklepek. Proz-
by podanie o wydanie Rekwizy-
cyi, gdy wszyscy Świadkowie
podlegli są innej Jurysdykcyi.
O wydanie nakazu Stronie

przeciwney, by w Rachunku
błędy wyknęła. O wydanie
Dokumentu na dobro iakie
przez publiczną Licytacyą ku-
pionę. O doniesienie Stronie po-
zwaney, że Strona powodowa
zapłaciwszy koszta prawne
Sprawy odstępuje. O złożenie
do Sądu kwoty kosztów pra-
wnych wyrokiem umiarkowa-
ney O Licytacyą majątności
do Massy konkursowey nale-
żącej w obcej Jurysdykcyi
zostającej. O odnowienie po-
działu Massy na Wyrok zapa-
dły, prosząc o Sądowe po-
nowienie Dokumentu, który się
już nieczytelny stał. Przy
podmiesionym konkursie o dług
na kartę winny. Doniesie-
nie o Excessie czyli wykrocze-
niu przez Wojskowych popeł-
nionem. Suppłiki o Prawo
Mieyskie i Maystrowskie. Ubo-
giego Studenta o Stipendium.
Kontrakt przedślubny.

LEKARSTWO DOMOWE

Czyli Zbiór najlepszych i nay-
użyteczniejszych nayspewniej-
szych środków zachowania
zdrowia ludzkiego, oraz zapo-
bieżenia chorobom w przyzwoi-
tym czasie. Przez Krzysztofa

Jakoba Mellin zasłużonego Do-
ktora, po długim doświadcze-
niu na światło wydane, w Kra-
kowie 1802. kosztuje Żł: z.
gr: 12.

